

eul_wid: sys-ae

Συνέσιος ὁ Κυρηναῖος · Synesius of Cyrene

Catastases

Καταστάσεις

Period: Ὀψιμαρχία Late Antique

Dialect: Ἀττικίζουσα Atticizing

Domain: Φιλοσοφία Philosophy

Format: Πραγματεία Treatise

Affiliation: Neoplatonist

- ¹ ^t ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ Οὔτε φιλοσοφίαν ἀπολίτευτον προελόμενος, καὶ τῆς φιλανθρωποτάτης θρησκείας ἐναγούσης εἰς ἦθος φιλόκοινον, ὑπήκουσά τε καλούμενος ὑφ' ὑμῶν, καὶ χαίρω μαθῶν ἐφ' οἷς αἱ πόλεις συνδεδραμήκατε.
- ¹ ¹ προὔργου γὰρ αὐταῖς οἶομαι καὶ νῦν καὶ ἐς ὕστερον ἐς τοὺς ὑπάρξαντας ἔργων ἀγαθῶν εὐχαρίστους καὶ εἶναι καὶ φαίνεσθαι. τάς τε οὖν κοινὰς ὑπεδεξάμην τοῦ δήμου φωνάς, καὶ ὅστις ἰδίᾳ λόγον διέθετο, πάντας ὁμοῦ τοῖς ἐπαίνοις ἐπήνεσα. ἀλλὰ κάμει δεῖ γενέσθαι τῶν εὐλογούντων, κάμοι προσήκει μᾶλλον ἐτέρων καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὴν ὑπὲρ ἐκάστου χάριν, καὶ ἰδιώτου καὶ πόλεως αὐτὸς ὀφείλειν τοῖς εὖ τι ποιήσασιν οἶομαι. ὃν γὰρ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀγαθῶν εὐξασθαι δεῖ, πῶς οὐκ ὀφλήσει χάριν τῷ διὰ στρατείας αὐτὰ καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας αὐξήσαντι; πῶς δὲ οὐ διὰ πάσης οἴσω τιμῆς τόν, ἵνα τύχῃ τῆς εὐχῆς, ἰδρῶτι διαπραξάμενον; κακοὺς κακῶς ἀπολωλέναι τοὺς καταράτους βαρβάρους, ἐγὼ μὲν ἤτησα τὸν θεόν, αἱ δὲ Ἄνουσι χεῖρες κατὰ θεὸν ἐξεργάσαντο. τῶν γέ τοι πρώην εἰσβεβληκότων ἱππέων, ὑπὲρ χιλίους ὄντων τὸν ἀριθμόν, οὐδὲ πεμπτημόρια ὑπολείπεται, φασὶν οἱ πεπονθότες αὐτοὶ οὔτοι ζῶσι τοὺς πεπτωκότας διαριθμήσαντες. ^[15]
- ¹ ² καὶ ταῦτα οὐ πολλοῦ στρατεύματος ἐξηγούμενος εἵργασται, ἀλλ' ἄνδρες αὐτῷ συμπαρετάττοντο τεσσαράκοντα. καὶ γὰρ μὲν οὐδὲν ἐρῶ φαῦλον οἷς σιτοδοτοῦμεν ἱππέων τε καὶ πεζῶν, οὐτοσί δὲ Οὐννιγάρδαις δεῖν οἶεται πρὸς ἅπαντα χρῆσθαι τοὺς δὲ πολλοὺς τούτους, οὐδὲ τῶν ἀλλοτρίων ἔργων θεατὰς ἐπηγάγετο. οὔτοι χωροῦσιν αὐτοῦ μόνου τὰ στρατηγήματα. τούτων ἐστὶ λοχίτης καὶ λοχαγός· τούτων ἐστὶ συστρατιώτης καὶ στρατηγός· μετὰ τούτων τρέχει διὰ τῆς χώρας δρόμον ἐνόπλιον, καὶ ταχὺ μὲν ἀπανταχοῦ γίνεται, νικᾷ δὲ ὅπου καὶ γένοιτο. οὔτοι πλείους εἰ γένοιτο, πρὸς οἷς ἔχομεν διακοσίους, μετὰ τοῦ θεοῦ θαρρῶν ἀποφαίνομαι τοῦτον τὸν νεανίαν εἰς τὴν ἐκείνων διαβίβασιν τὸν πόλεμον. Ἄνουσίω στρατηγῷ διακοσίους Οὐννιγάρδας αἰτήσομεν, εἰ μέλλομεν ἐπανάξειν ἀπὸ τῆς βαρβάρου τοὺς συγγενεῖς. εἴθε γενοίμην λαφύρων ἰδεῖν νομήν, ἀνδραπόδων βαρβαρικῶν τὸν τέως δεσπότην ἀντιδουλεύοντα. ταῦτα πρώην μὲν εὐξασθαι ῥᾶον ἦν· νῦν δὲ ἔξεστιν αὐτὰ καὶ ἐλπίσαι. τὰ γὰρ ἐν ὀφθαλμοῖς πιστὰ τῶν προσδοκωμένων ἐνέχυρα γέγονεν. πρὸς οὖν ταῦτα Ἄνουσι δεῖ τῶν διακοσίων ἡγουμένου. οὔτος Οὐννιγάρδαις κεχρησθαι καὶ φύσιν ἔχει καὶ τέχνην· δύναται τοὺς ἄνδρας ἐξοπλίζεισθαι καὶ μεταχειρίζεσθαι. Οὐννιγάρδαι μετὰ Ἄνουσι Ῥωμαϊκαὶ χεῖρές εἰσιν·

ἄνευ δὲ τούτου καὶ τοὺς τετταράκοντα τοὺς παρόντας ἐπαινεῖν μὲν ἔχω τῆς ῥώμης, ἐγγυήσασθαι δὲ τῆς γνώμης οὐ βούλομαι. Ἀναφορά στελλέσθω περὶ τούτου πρεσβεύουσα, στρατιώτας καὶ χρόνον αἰτοῦσα τῷ γενναίῳ. [25]

1 3 καὶ τᾶλλ' ὁποῖος ἀνὴρ; τὸν ἐπὶ εἰρήνης δὲ πόλεμον, τὸν μικροῦ τοῦ βαρβαρικοῦ χαλεπώτερον, τὸν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ἀταξίας καὶ τῆς τῶν ταξιάρχων πλεονεξίας, οὐχ οὗτος ὁ παύσας ἐστίν; ἐφ' οὗ μόνου γε τῶν πολλῶν στρατηγῶν ἰδιώτης ἡδίκημένος μείζω στρατιώτου φθέγγεται. τίνα δὲ ἔξεστι καλεῖν ἀδωρότατον; οὐ τὸν ὑπερορῶντα καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ νόμου κερδῶν; ὁ θεοσεβῆς δὲ τίς ἂν γένοιτο μᾶλλον, ἢ ὅστις ἅπαντος ἔργου καὶ λόγου θεόθεν ἄρχεται; ἀνθ' ὧν ἀπάντων ἔξεστι δὴ πᾶσι κἀνθάδε προσεύξασθαι γῆρας αὐτῷ βαθὺ καὶ λιπαρὸν παραμένειν, τοῖς ἐνιαυτοῖς συμπροιούσης τῆς ἀρετῆς. ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ῬΗΘΕΙΣΑ ἘΠΙ ΤΗΙ ΜΕΓΙΣΤΗΙ ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ ἘΦΟΔΩΙ, ἩΓΕΜΟΝΕΥΟΝΤΟΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΟΥΚΟΣ ὄντος Ἰννοκентίου Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ' ὅ τι καὶ χρὴ λέγειν ὑπὲρ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς συμφορῶν· οὔτε γὰρ σχολὴ λέγειν οἷς κλάειν ἀνάγκη, οὔτε λόγος ἂν γένοιτο τοῖς πράγμασι σύμμετρος. [10]

2 1 καίτοι καὶ τὸ δακρύειν ἐνίου, τῷ μεγέθει τῶν συντυχόντων κακῶν ἐκπλαγέντας ἐπέλιπεν. ἀλλ' ἐπειδὴ κλαιόντων μὲν θεὸς αἰσθάνεται, δεῖ δὲ εἰδέναι καὶ τοὺς τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα διέποντας, γράφε σὺ πρὸς οὓς οἷόν τε τῶν δυναμένων λόγους εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ βασιλέως συνέδριον. ἀγγειλάτω τις αὐτοῖς ἐν βραχεῖ, ὅτι Πεντάπολις βασιλεῖ τὸ μέχρι τρίτης ἡμέρας ἦν ἔτι κτῆμα ἀγαθόν, εἰ καὶ δυνάμει λειπόμενον ἐτέρων, ἀλλὰ τῶν μείζω δυναμένων εὐνούστερον. ἴσασιν αὐτῶν ὅσοι δεδημοσιεύκασιν μετὰ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασιν· ὧν τὸν μέγαν Ἀνθέμιον ἐγὼ τὰ πρῶτα καὶ ἀκούω καὶ πείθομαι. οὐκοῦν οἶδεν ἐν ὅσοις καιροῖς, καὶ μάλιστα τούτων ὅπόσοι τυραννικοί, γεγόναμεν ἀπροφάσιστοι βασιλεῖ. ἀλλὰ μέχρι τούτου τὰ Πενταπόλεως· χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν ἐγένετο Ῥωμαίοις ἔθνους ζημία, τὰς ἡγεμονίας αὐτῶν παρὰ Πεντάπολιν ἀριθμήσασιν. οἷχεται Πεντάπολις νῦν ἀκριβῶς· εἰς τοῦσχατον οἷχεται, ἔβδομον μὲν ἔτος ἤδη προπράξασα πονήρως, ἀλλ' ὥσπερ ζῶον δυσθανοῦν ἀνέφερε καὶ συνήθοιζε τοῦ πνεύματος τὸ λειπόμενον. Εὐφημος Ἀνυσίου μνήμη ἐνιαυτῷ τὸν χρόνον αὐτῆς πλείω πεποίηκε, ταῖς μὲν ἀπάντων ἀσπίσι, ταῖς δὲ Οὐννιγαρδῶν χερσὶν εἰς δέον χρησάμενος. [20]

2 2 τοιγαροῦν ἀναβολὴ τις ἐγένετο τοῦ κακοῦ· οὐ γὰρ ἐξεχύθησαν ὅλῳ πλήθει κατὰ τῆς χώρας, εἰς ληστήρια μετετάξαντο, ἀφήλλοντο καὶ προσήλλοντο. ἐπεὶ δὲ τρεῖς παραταξαμένοις αὐτοῖς μετεμέλησε, νῦν μὲν ἱπποκροτεῖται τὰ πεδία, νῦν οἱ στρατιῶται τειχήρεις, ἄλλος ἀλλαχόσε διειλημμένοι, τὸ ἐπὶ Κερεαλίου κακόν, οὐδὲν ἀλλήλοις ὄφελος ὄντες, ὅτι μὴ συνετάχθησαν. τοιγαροῦν τὰ τῶν πολεμίων λαμπρά. οἱ πέρυσιν εὐζωνοὶ καὶ πρὸς τὸ φυγεῖν εὐτρεπεῖς, νῦν πολιορκηταί, νῦν τὰ κωμητικὰ τεῖχη καθελόντες, πλατεῖ στρατεύματι τὰς πόλεις περιτοιχίζονται. τί γὰρ οὐ προὐχώρησεν αὐτοῖς; Αὐσουριανοὶ τοὺς τῶν Θρακῶν τῶν ἱππέων ἐνεδύσαντο θώρακας, οὐ κατὰ χρεῖαν, ἀλλ' ἐπεγγελῶντες τῷ σχήματι ταῖς Μαρκομάνων ἀσπίσιν ἐπὶ τούτοις ἐχρήσαντο· εἰς γυμνητικὸν ἐτέλεσε τὸ Ῥωμαίων ὀπλιτικόν, ἐχθρῶν ἐλέω τὴν σωτηρίαν εὐράμενοι. δακρύω τοὺς ἄνδρας, οὐκ ὀνειδίζω τὴν συμφοράν. τί γὰρ ἂν ἐποίησαν εἰς πολυπλάσιον πλῆθος, οἱ κατὰ μέρος αὐτοῖς ἀθρόοις ἐντυγχάνοντες Οὐννιγάρδαι; τὸ μὲν ἐπὶ τῷ θεῷ, καὶ τῇ ῥώμῃ, καὶ τῇ τῶν ὀπλῶν ἐμπειρίᾳ σώζονται· τὰ δὲ ἐπὶ τῇ στρατηγίᾳ, τί ἂν καὶ μέγα κακὸν τοὺς πολεμίους εἰργάσαντο, καθ' ὧν οὐ παρ' ἐκόντων ἀφίενται τῶν ἀγόντων αὐτούς; ἀλλ' εἴ ποτε σκυλάκων δίκην ἀποβιάσαιντο, οἱ δὲ πάλιν ἦγξαν αὐτούς, καὶ ἀνεκαλέσαντο, πρὶν κορεσθῆναι δρόμου καὶ φόνου θηρείου. καίτοι καὶ Οὐννιγάρδαις οὐραγίας ἔδει καὶ συντεταγμένου στρατεύματος. ἔδει γάρ, οἶμαι, φάλαγγος, ὥσπερ ἐνεργοῦ μαχαίρας, τὸ μὲν ἀκμαιότερον προβεβλησθαι, τὸ δὲ στιβαρώτερον ἐπελαύνεσθαι· οὕτως ἢ πληγὴ τομωτέρα γίνεται. ὅλως δὲ τὸ πλῆθος αὐτῶν ὀλίγον ἐστὶ πρὸς τὸ διαπολεμῆσαι τὸν πόλεμον, ὃς οὐδ' ἂν

ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς τόποις διαπολεμηθεῖη καλῶς. ἀλλ' εἰ μή τις εἰς τὴν ἐκείνων Οὐννιγάρδας διαβιβάσειεν, ἐπὶ τούτους δεῖ πλήθους ἑκατοστύων τεττάρων· μᾶλλον δὲ πρότερον ἔδει τοσοῦτου πλήθους καὶ στρατηγοῦ, πρὶν ἡμᾶς οἴχεσθαι κοιμίδῃ, πρὶν εἰς τοσοῦτον αὐξηθῆναι τοῖς πολεμίοις τὰ πράγματα. εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ γυναῖκες συνεστρατεύσαντο. εἶδον, εἶδον συχνοὶ γυναῖκα μαχαιροφόρον ὁμοῦ καὶ βρέφη τιθηνουμένην. Τίς οὐ ζηλοῖ τὸν ἀκίνδυνον πόλεμον; ὑπὲρ ἑμαυτοῦ πεφοβημένος, ὑπὲρ τῶν καιρῶν, ὑπὲρ τῆς πολιτείας αἰσχύνομαι. ^[35]

2 3 ὦ τοῦ πάλαι Ῥωμαίων φρονήματος· οἱ πάντα πανταχοῦ νικῶντες, οἱ τὰς ἡπείρους τροπαίοις συνάψαντες, νῦν ὑπὸ δυστήνου καὶ νομαδίτου γένους κινδυνεύουσι ταῖς Ἑλληνισί Λιβύας προσαποβαλεῖν καὶ τὴν παρ' Αἴγυπτον Ἀλεξάνδρειαν. ἐκεῖνο μείζον εἰς λόγον χρημάτων, τοῦτο δὲ εἰς εὐδοξίαν οὐκ ἔλαττον, εἴ τις οἶδεν αἰσχύνεσθαι, καὶ ποιεῖται τινα λόγον τοῦ πρέποντος. ὦ τοῦ φρονήματος, μεθ' ὅσου τὴν χώραν σεσαγηνεύκασι. τούτοις οὐδὲν οὔτε ὄρος ἄβατον γέγονεν, οὔτε φρούριον ἔρυμνόν· πᾶσαν ἐπέξηλθον, πᾶσαν διηρευνήσαντο, πᾶσαν ἡλικίαν ἡνδραποδίσαντο. πάλαι ποτὲ τῶν παρ' Ἑλληνισι λογογράφων ἀκούω, «γύναια καὶ παιδάρια γνωρίσματα τῶν πορθήσεων ὑπελείπετο». ἀλλὰ παρὰ ταῦτα μάλιστα γέγονε Πενταπόλει. τί γὰρ Αὐσουριανῶ κάλλιον κτῆμα γυναιίου καὶ βρέφους, ἢν' αἱ μὲν αὐτοῖς τίκτοιεν, οἱ δὲ ἴνα αὐξηθέντες στρατεύοιντο; εὖνοι γὰρ ἀντὶ τῶν τεκόντων τοῖς θρέψασιν γίνονται. ὦ πονηρᾶς ἀποικίας, ἣν ἀποικίζομεν. ἄγεται νεότης αἰχμάλωτος, τὰ τάγματα τῶν πολεμίων αὐξήσουσα· ἥξει δῆμος ἐπὶ τὴν ἐνεγκοῦσαν πολέμιος· κερεῖ νεανίας τὴν γῆν, ἣν μεираκίον ἔτι μετὰ τοῦ πατρὸς ἐξειργάσατο. νῦν ἐν ὁδῷ· νῦν ἀπάγεται· νῦν ἔτι δεσμῶτις ἢ Πενταπόλεως ἐφηβεία· ἀμύνει δὲ οὐδεὶς, οὐδὲ δύναται. καίτοι φασὶ προθυμεῖσθαι τὸν στρατηγόν· ἀλλ' οὐ γὰρ ἔωσιν Ἀλεξανδρέων οἱ κακῇ μοίρᾳ Πενταπόλεως ἐν αὐτῇ στρατευσάμενοι. τί γὰρ ἂν τις αἰτιάσαιτο τὸν ἀνάτιον, ὃ καὶ γῆρας βαθὺ καὶ νόσου καταβολὴ πολυχρόνιος τὴν συγγνώμην ἐμνήστευσε; καίτοι ῥᾶστον ἦν, εἰ στρατηγῶν ἡτύχησαμεν, ὑπερήφανον στράτευμα καὶ προσκεκοφὸς τῷ θεῷ δίκην ἀσεβείας εἰσπράξασθαι. ποίων ἱερῶν οὗτοι, ποίων ὁσίων ἐφείσαντο; οὐ πολλαχοῦ τοῦ τῶν Βαρκαίων πεδίου τὰ νεοσκαφῇ τῶν μνημάτων ἀνέχωσαν; οὐ παρὰ τούτων αἱ πανταχοῦ τῆς ὑφ' ἡμᾶς Ἀμπελίτιδος ἐκκλησίαι πυρίκαυστοι, καὶ ἐρείπια; οὐ τὰς μὲν τραπέζας τὰς ἱερὰς ὡς βεβήλους ἐπὶ κρεανομία παρέθεντο, τὰ δὲ μυστικὰ σκευὴ τὰ λειτουργηγικά τῇ δημιουργικῇ σπονδείᾳ τελετῇ δαίμοσιν εἰς τὴν πολεμίαν κομίζεται; τί τούτων ἀνεκτὸν εἰς ἀκοὴν ἐλθεῖν εὐσεβῇ; ὅστις γὰρ ἀξιοῖ μνήμης ἃ κατέσεισαν φρούρια, τὴν σκευαγωγίαν, τὰ ἔπιπλα, τὰς βοῦς, τὰς οἰς, ὅσαι τῶν βαρβαρικῶν ληστηρίων ἦσαν ἐγκαταλείμματα ταῖς φάραγξιν ἐγκρυπτόμεναι, ἐν τηλικούτοις κακοῖς μικρολογίας αἰτίαν οὐ διαπέφευγε. καίτοι πεντακισχιλίας που καμήλους ἐσκευαγωγήσαν. ἀριθμῷ δὲ ἀναλύνουσι τριπλασίονι, τῇ τῶν αἰχμαλώτων προσθήκῃ τοσοῦτῳ πλείους γινόμενοι. Τέθνηκεν, ἀπέσβη τὰ Πενταπόλεως, τέλος ἔχει, διακεχεῖριστα, ἀπόλωλεν, οὐκέτ' ἐστὶ παντελῶς, οὐθ' ἡμῖν, οὔτε βασιλεῖ· οὔτε γὰρ βασιλεῖ κτῆμα γένοιτ' ἂν, ὅθεν οὐδὲν ἀποίσεται. ^[45]

2 4 τίς δ' ἂν οἴσεται παρὰ τῆς ἐρήμου καρπούς; οὐτ' ἐμοὶ πατρίς, ἣν ἀπολείψω· παρὰ γὰρ ναῦν ἐστὶ μοι τὸ μὴ οὐκ ἤδη πελάγιον εἶναι καὶ νῆσον περισκοπεῖν. Αἰγύπτῳ γὰρ ἀπιστῶ· κάκεῖ δύναται διαβῆναι κάμηλος Αὐσουριανὸν ὀπλίτην βαστάσασα. νησιώτης οἰκῆσω, πῆνης ἀπὸ κτηματικοῦ, μέτοικος, ἀτιμότερος ἀστοῦ Κυθηρίου· πολυπραγμονῶν γὰρ ἤδη μανθάνω Κύθηρα τὸ πέραν εἶναι τῆς Πενταπόλεως· ἐκεῖ με τυχὸν οἴσουσιν ἄνεμοι νότιοι· παρ' ἐκείνοις βιώσομαι ξένος, ἀλήτης. κἂν ἐπιχειρήσω τι περὶ εὐγενείας εἰπεῖν, ἀπιστήσουσιν. ὦ μοι Κυρήνης, ἥς αἱ δημόσιαι κύρβεις μέχρις ἐμοῦ κατάγουσι τὰς ἅφ' Ἡρακλέους διαδοχάς. ^[10]

2 5 οὐ γὰρ ἂν εἶην ἀρχαῖος, ἐν εἰδόσιν ὀλοφυρόμενος τὴν καταβεβλημένην εὐγένειαν. ὦ μοι τῶν τάφων, ὧν οὐ μεθέξω, τῶν Δωρικῶν. ὦ μοι Πτολεμαῖδος, ἥς ἀνεδείχθην ὕστατος ἱερεὺς, ἀλλὰ

προσέστη μοι τὸ δεινόν· οὐκέτι δύναμαι λέγειν· ἐπιλαμβάνεται μου τῆς γλώττης τὰ δάκρυα· γέγονα πρὸς τὴν φαντασίαν τῆς τῶν ἱερῶν ἀπολείψεως. ἔδει μὲν οἴχεσθαι πλέοντας· ἀλλ' ὅταν ἐπὶ ναῦν τις καλῇ, μικρὸν ἀναμεῖναι δεήσομαι· βαδιοῦμαι γὰρ πρῶτον ἐπὶ τὸν νεῶν τοῦ θεοῦ· κυκλώσομαι τὸ θυσιαστήριον· δάκρυσι βρέξω τὸ τιμαλφέστατον ἔδαφος· οὐκ ἀποδραμοῦμαι πρὶν θύραν ἐκείνην καὶ θρόνον ἐκεῖνον ἀσπάσασθαι. ὦ ποσάκις θεοκλυτήσω τε καὶ μεταστραφήσομαι· ὦ ποσάκις ταῖς κιγκλίσι τῷ χεῖρε προσμάξομαι. ἀλλ' ἰσχυρὸν ἀνάγκη πράγμα καὶ βίαιον. ἐπιθυμῶ δοῦναι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὕπνον ἀπεριστάλπιστον. μέχρι πότε παρὰ ἔπαλξιν στηῆσομαι; μέχρι πότε τηρήσω τὸ μεσοπύργιον; ἀπαγορεύω φυλακὰς ἐπιτάττων νυκτερινάς, καὶ φυλάττων ἐν τῷ μέρει καὶ φυλαττόμενος. ὁ πολλὰ πρότερον ἀγρυπνήσας ἐπὶ ταῖς τῶν ἄστρων ἐπιτολαῖς, ἀποκναίομαι νῦν ἐγρηγορῶν ἐπὶ ταῖς τῶν πολεμίων ἐπιδρομαῖς. πρὸς διαμετρημένον ὕδωρ καθεύδομεν, καὶ τὸ λαχόν μοι μέρος εἰς ὕπνον ἀφαιρεῖται πολλάκις ὁ κώδων ὁ φυλακτήριος. ἂν δὲ καταμύσω μικρόν, ὦ καὶ τῶν ἐνυπνίων τῶν σκυθρωπῶν, εἰς οἷα παραπέμπουσιν ἡμᾶς αἱ μεθ' ἡμέραν φροντίδες. τὸ λῆξαι πόνων, ἄρξασθαι πόνων ἐστί. φεύγομεν, ἀλίσκόμεθα, τιτρωσκόμεθα, δεδέμεθα, πιπρασκόμεθα. ποσάκις ἐξανέστην ἄσμενος, ὅτι δεσπότην ἀπέλιπον· ποσάκις ἐξανέστην ὑπέρασθμος, ἰδρῶτι ραϊνόμενος, ὁμοῦ τὸν ὕπνον καὶ τὸν δρόμον ἀπολιπών, ὃν κατατείνας ἔφευγον ὀπλίτην πολέμιον· μόνοις ἡμῖν Ἡσίοδος οὐδὲν λέγει, τὴν ἐλπίδα τηρήσας εἴσω τοῦ πίθου· πάντες ἀθαρσεῖς καὶ δυσέλπιδες. Ὁ πεπαροϊμισμένος βίος ἀβίωτος οὐχ ἕτερός ἐστιν, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ὃν ζῶμεν ἡμεῖς. ^[30]

- ² ⁶ τίς ἡ διατριβή; τί μέλλομεν; ἀπήχθηται Πεντάπολις τῷ θεῷ· ποινᾷς ἐκδεδόμεθα. ἡ γὰρ ἀκρις οὐκ ἔστι κακὸν ἀκριβέστερον, τὸ δὲ πῦρ, ὃ πρὸ τῶν πολεμίων τριῶν πόλεων ἐπενείματο λήια. τί πέρας κακῶν; εἰ τούτων ἄγουσιν ἐλευθερίαν αἱ νῆσοι, ἐγὼ μὲν, ὅταν ἀφυβρίση τὸ πέλαγος, πλευσοῦμαι. ἀλλὰ φοβοῦμαι, μὴ προλάβῃ με τὸ δεινόν· πελάζει γὰρ ἡ κυρία τῆς προσβολῆς, ἣν τῇ πόλει, φασίν, ὁ πτεροφόρος ἠπείλησεν, ὁ τοῦ πολεμίου στρατεύματος ἐξηγούμενος. μάλιστα δὴ καιρῶν ἐκεῖνος ἱερεῦσι τὸν ἐπὶ τὰς αὐλὰς τοῦ θεοῦ δρόμον ἀναγκαῖον ἀποφανεῖ, ἂν ἐν χρῶ τῆς πόλεως ὁ κίνδυνος γένηται. ἐγὼ κατὰ χώραν ἐπ' ἐκκλησίας μενῶ· τὰς παναγεῖς προστήσομαι χέρνιβας, προσφύσομαι τῶν κιόνων τῶν ἱερῶν, αἱ τὴν ἄσυλον ἀπὸ γῆς ἀνέχουσι τράπεζαν· ἐκεῖ καὶ ζῶν καθεδοῦμαι, καὶ ἀποθανῶν κείσομαι. λειτουργός εἰμι τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν ψυχὴν ἴσως ἀπολειτουργῆσαί με δεῖ. οὐ μὴν ὅ γε θεὸς περιόψεται τὸν βωμὸν τὸν ἀναίμακτον ἱερέως αἵματι μαινόμενον. [Εἷς κράτιστος ἐν λόγοις καὶ πράγμασιν, ᾧ πᾶσα, θαλέλαιε, παιδεία πρέπει]. ^[20]